

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE FAGOT, CUADRIMESTRE V e VI
 CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA
 TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015, DO 29 DE OUTUBRO)
 CURSO 2020/2021

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN										
DISCIPLINA: <i>FAGOT V & VI</i>										
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN						ITINERARIO		FAGOT	
CARÁCTER	MATERIAS OBRIGATORIAS ESPECÍFICAS						TIPO DE CLASE		INDIVIDUAL	
DEPARTAMENTO	VENTO MADEIRA						XEFE/A DE DPTO.		ISMAEL VAQUERO BAQUERO	
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA		ALEJANDRA RIVERA FERNÁNDEZ		
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	1,5 H
ECTS/CUAD					10	10			Observacións:	
DOCENTES:	NOME E APELIDOS						EMAIL/TEL/WEB		TITORÍA	
	ALEJANDRA RIVERA FERNÁNDEZ						alejandra.rivera@edu.xunta.es		MARTES de 9:00 a 10:00	

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR:	Desenvolvemento e perfeccionamento das capacidades artísticas, expresivas e técnicas do instrumento, así como dos hábitos de estudo. Coñecemento dos diferentes criterios interpretativos que conduzan a interpretación do repertorio máis representativo con valoración crítica, estilo propio e madurez creativa, así como a súa aplicación práctica na interpretación en público.
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Os requiridos na proba de acceso ó grado superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas no curso anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	Dado o seu carácter eminentemente práctico, a sinerxía principal dáse coa disciplina de Repertorio con Piano acompañante sendo inherente á súa esencia e existencia. Débese considerar tamén a estratexia de intentar relacionar dentro do posible o contido propio da materia coa anteriormente mencionada e coa de Música de Cámara, permitindo que as tres se poidan complementar.
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	<p>T1 Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.</p> <p>T2 Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala axeitadamente.</p> <p>T3 Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.</p> <p>T6 Realizar autocritica cara o propio desempeño profesional e interpersonal.</p> <p>T13 Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.</p> <p>T15 Traballar de xeito autónomo e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.</p> <p>T17 Contribuír coa súa actividade profesional á sensibilización social da importancia do patrimonio cultural, a súa incidencia nos diferentes ámbitos e a súa capacidade de xerar valores significativos.</p>
COMPETENCIAS XERAIS:	<p>X1 Coñecer os principios teóricos da música e ter desenvolvido axeitadamente aptitudes para o recoñecemento, a comprensión e a memorización do material musical.</p> <p>X3 Producir e interpretar axeitadamente a notación gráfica de textos musicais.</p> <p>X6 Dominar un ou máis instrumentos musicais nun nivel axeitado ao seu eido principal de actividade.</p> <p>X8 Aplicar os métodos de traballo máis axeitados para superar os retos que se lle presenten no terreo do estudio persoal e na práctica musical colectiva.</p> <p>X11 Estar familiarizado cun repertorio amplo e actualizado, centrado na súa especialidade pero aberto a outras tradicións. Recoñecer os rasgos estilísticos que caracterizan o dito repertorio e poder describilos de xeito claro e concreto.</p> <p>X13 Coñecer os fundamentos da estrutura da linguaxe musical e saber aplicalos na práctica interpretativa, creativa, de investigación ou pedagóxica.</p> <p>X21 Crear e dar forma aos seus propios conceptos artísticos, tendo desenvolvido a capacidade de expresarse a través deles a partir de técnicas e recursos asimilados.</p> <p>X24 Desenvolver capacidades para a autoformación ao longo da súa vida profesional.</p>
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	<p>E1 Interpretar o repertorio significativo da súa especialidade tratando axeitadamente os aspectos que o identifican na súa diversidade estilística.</p> <p>E2 Construír unha idea interpretativa coherente e propia.</p> <p>E4 Expresarse musicalmente co seu instrumento dun xeito fundamentado no coñecemento e dominio na técnica</p>

instrumental e corporal, así como nas características acústicas, organolóxicas e nas variantes estilísticas.
 E5 Comunicar como intérprete, as estruturas, ideas e materiais musicais con rigor.
 E6 Argumentar e expresar verbalmente os seus puntos de vista sobre interpretación, así como responder ao reto que supón facilitar a comprensión da obra musical.
 E10 Coñecer as implicacións escénicas que conlevan a súa actividade profesional e ser quen de desenvolver as súas aplicacións prácticas.

Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015, do 29 de outubro.

3. OBXECTIVOS

DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Interpretar un repertorio de obras de diferentes épocas e estilos de dificultade adecuada a este nivel.	T1, T6, T13, T17, X1, X3, X6, X8, X11, X13, E11, E12, E14, E15, E110
2. Acadar autonomía para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: dicitación, articulación, fraseo, etc...	T1, T2, T3, T6, T13, T15, X1, X3, X8, X11, X13, X21, X24, E11, E12, E14, E15, E16
3. Coñecer as convencións interpretativas de cada estilo e época.	T1, T13, T17, X1, X3, X8, X11, X13, E11, E14, E15, E110
4. Adestrar a memoria.	T1, T3, T6, T13, T15, X1, X8, X21, X24, E12, E15
5. Adquirir hábitos de estudo correctos que permitan o desenvolvemento do sentido autocrítico, a capacidade de superación e a rendabilidade do tempo empregado.	T1, T2, T3, T6, T13, T15, X1, X3, X8, X13, X21, X24

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN

TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Interpretación	1.1 Respiración, recursos e exercicios. 1.2 Sonoridade/columna de aire como base da interpretación. 1.3 Escalas e arpejos a diferentes velocidades metronómicas. 1.4 Diferentes tipos de articulación e traballo do fraseo. 1.5 Práctica de distintos exercicios que axuden a solventar as dificultades atopadas nunha obra ou estudo. 1.6 Estudos e obras de diferentes estilos e épocas. 1.7 Convencións e dificultades encontradas na interpretación en público. 1.8 Sesións de repaso ou apoio.	6+5parciais 2
2. Análise musical aplicada	2.1 Contextualización estilística e histórica do material a interpretar. 2.2 Análise formal e harmónica aplicada á interpretación.	5 parciais
3. Estudo do repertorio con pianista acompañante		1
4. Coñecemento dos principais compositores, escolas e tendencias da creación musical	4.1 Explicación e mostra dos principais compositores. 4.2 Visualización e/ou escoita atenta de diferentes versións das obras.	3 parciais
5. Desenvolvemento da memoria,, lectura a vista e improvisación musicais.	5.1 Memorización de exercicios técnicos. 5.2 Memorización de pasaxes musicais. 5.3 Memorización de obras ou movementos 5.4 Práctica de lectura a vista con pezas do seu nivel. 5.5 Práctica improvisatoria en diferentes escalas sobre patróns rítmico-melódicos.	11 parciais
6. Audición pública	6.1 Interpretación en público das obras ou estudos traballados en clase e propostas pola profesora.	2
TOTAL SESIÓNS:		16

Adaptación ao ensino mixto.

No caso de que as audicións públicas coincidan co período de ensino non presencial, o alumnado afectado poderá quedar exento ou ben darlle a opción de facer a audición en directo por medios telemáticos ou por gravación.

Adaptación ao ensino non presencial.

A partir da data na que sexa efectivo o ensino non presencial, quedará anulado o contido relacionado co estudo do repertorio con pianista acompañante, podéndose propoñer actividades de carácter analítico encamiñadas a facilitar, posteriormente, a práctica do repertorio con pianista acompañante.

Por outra banda, tamén poderanse realizar audicións públicas en directo por medios telemáticos.

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE(Por cuadrimestre)			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
1.Actividades introductorias. 1.1.Primeira toma de contacto profesora-estudiante para saber os coñecementos previos. 1.2.Exercicios técnicos de quentamento entre profesora e estudante.	2	0	2
2.Actividades de ensino-aprendizaxe 2.1.Traballar distintos aspectos da técnica instrumental. 2.2.Fabricación e manipulación de cañas. 2.3. Estudo e comprensión das características dos diferentes estilos a interpretar.	28	40	68
3.Actividades de consolidación 3.1.Retomar estudos e obras para consolidar os aspectos traballados durante o curso. 3.2.Realización de exames individuais dos estudos de técnica ou de concerto. 3.3.Audición pública con pianista de pezas de distintos estilos.	12	33	45
4. Práctica individual.		150	150
5.Pescuda de información.		10	10
6.Actividades complementarias e extraacadémicas 6.1.Audicións públicas de estudos de concerto ou pezas para fagot solo. 6.2.Cursos e Masterclass	5	20	25
TOTAL HORAS:			300

Adaptación ao ensino mixto.

As horas correspondentes ás sesións que non se poidan realizar no centro serán realizadas a través de aplicacións telemáticas, ben de forma *online* en directo se os medios tecnolóxicos o permiten, ou no seu defecto por entrega de gravación das actividades propostas pola profesora. Neste último caso, a gravación será enviada á profesora polo menos 2 horas antes do horario da súa clase. As actividades realizadas telemáticamente relacionaranse principalmente con propostas para asimilar ou desenrolar aspectos técnicos, actividades de reforzo e/ou actividades de memorización. Posteriormente, retomando as clases presenciais, darase prioridade durante o mesmo número de sesións realizadas telemáticamente ás actividades relacionadas coas propostas para asimilar os estilos musicais do repertorio a traballar e o desenrolo da expresividade. Se as clases non presenciais correspondesen coas últimas semanas de curso, as actividades propostas serán de reforzo.

Adaptación ao ensino non presencial.

As sesións realizaranse no horario habitual do alumno. Darase prioridade ás clases telemáticas presenciais en directo, se os medios tecnolóxicos o permiten, ou no seu defecto deberase entregar unha gravación das actividades propostas pola profesora. Neste último caso, a gravación será enviada á profesora polo menos 2 horas antes do horario da súa clase. Mantéñense as actividades que se determinan na programación, agás aquelas que se relacionen co estudo do repertorio con instrumento acompañante.

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Valoración dos exercicios técnicos, estudos e obras propostos pola profesora na aula.	1. Nivel de destreza técnica. 2. Execución rítmica precisa e segura. 3. Calidade do son e afinación. Homoxeneidade, riqueza tímbrica e gradacións dinámicas. 4. Fidelidade ao texto. 5. Interpretación correcta dos signos de articulación e expresión. 6. Coherencia e rigor estilística na interpretación. 7. Capacidade de autocrítica. 8. Autonomía no traballo amosado.	Todas	50%

Exame de Estudos de técnica ou de concerto: interpretación dun estudo de Dubois elixido polo alumno/a e un de Gatti elixido pola profesora..	1.Execución rítmica precisa e segura. 2.Calidade do son e afinación. Homoxeneidade, riqueza tímbrica e gradacións dinámicas. 3.Fidelidade ao texto. 4.Interpretación correcta dos signos de articulación e expresión.		25%
Audicións públicas con ou sen acompañamento de piano (dependendo do tipo de repertorio). Interpretación de dúas obras de diferentes estilos: unha obra será elixida pola profesora e outra polo alumno/a, entre as que aparecen no apartado 7. <i>Bibliografía, Materiais e Documentos.</i>	5.Coherencia e rigor estilística na interpretación. 6.Capacidade autocrítica. 7.Autonomía no traballo amosado. 8.Coñecemento do protocolo do concerto, organización e utilización dos materiais necesarios para unha adecuada interpretación. 9.Interpretación memorística de algún movemento ou obra proposta pola profesora.	Todas	25%
Adaptación ao ensino mixto.			
As clases realizadas da maneira telemática formarán parte da avaliación continua. No caso de que os exames coincidan en período de ensino non presencial e sempre que non houbera posibilidade de adaptar as datas para facelo presencial, fariase telemáticamente, dando prioridade ao formato telemático en directo. Se non fora posible, as probas realizaríanse mediante gravación.			
Adaptación ao ensino non presencial.			
As clases realizadas da maneira telemática formarán parte da avaliación continua. Os exames faranse telemáticamente, dando prioridade ao formato telemático en directo. Se non fora posible, as probas realizaríanse mediante gravación.			
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Audición pública: - Exame de obras: Interpretación de dúas obras de diferentes estilos: unha obra será elixida pola profesora e outra polo alumno/a, entre as que aparecen no apartado 7. <i>Bibliografía, Materiais e Documentos.</i> - Exame de Estudos de técnica ou de concerto: interpretación dun estudo de Dubois elixido polo alumno/a e un de Gatti elixido pola profesora.	1.Execución rítmica precisa e segura. 2.Calidade do son e afinación. Homoxeneidade, riqueza tímbrica e gradacións dinámicas. 3.Fidelidade ao texto. 4.Interpretación correcta dos signos de articulación e expresión. 5.Coherencia e rigor estilística na interpretación. 6.Capacidade autocrítica. 7.Autonomía no traballo amosado. 8.Coñecemento do protocolo do concerto, organización e utilización dos materiais necesarios para unha adecuada interpretación. 9.Interpretación memorística de algún movemento ou obra proposta pola profesora.	Todas	100%
Adaptación ao ensino mixto.			
As clases realizadas da maneira telemática formarán parte da avaliación continua. No caso de que os exames coincidan en período de ensino non presencial e sempre que non houbera posibilidade de adaptar as datas para facelo presencial, fariase telemáticamente, dando prioridade ao formato telemático en directo. Se non fora posible, as probas realizaríanse mediante gravación.			
Adaptación ao ensino non presencial.			
As clases realizadas da maneira telemática formarán parte da avaliación continua. Os exames faranse telemáticamente, dando prioridade ao formato telemático en directo. Se non fora posible, as probas realizaríanse mediante gravación.			
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) *(Alumnos que superen as 3 faltas por cuadrimestre perderán o dereito á avaliación continua)			
Audición pública: - Exame de obras: Interpretación de dúas obras de diferentes estilos: unha obra será elixida pola profesora e outra polo alumno/a, entre as que aparecen no apartado 7. <i>Bibliografía, Materiais e Documentos.</i>	1.Execución rítmica precisa e segura. 2.Calidade do son e afinación. Homoxeneidade, riqueza tímbrica e gradacións dinámicas. 3.Fidelidade ao texto. 4.Interpretación correcta dos signos de articulación e expresión. 5.Coherencia e rigor estilística na interpretación. 6.Capacidade autocrítica. 7.Autonomía no traballo amosado.	Todas	100%

<p><i>Documentos.</i></p> <p>- Exame de Estudos de técnica ou de concerto: interpretación dun estudo de Dubois elixido polo alumno/a e un de Gatti elixido pola profesora.</p>	<p>8. Coñecemento do protocolo do concerto, organización e utilización dos materiais necesarios para unha adecuada interpretación.</p> <p>9. Interpretación memorística de algún movemento ou obra proposta pola profesora.</p>		
<p>Adaptación ao ensino mixto.</p>			
<p>As clases realizadas da maneira telemática formarán parte da avaliación continua. No caso de que os exames coincidan en período de ensino non presencial e sempre que non houbera posibilidade de adaptar as datas para facelo presencial, fariase telemáticamente, dando prioridade ao formato telemático en directo. Se non fora posible, as probas realizaríanse mediante gravación.</p>			
<p>Adaptación ao ensino non presencial.</p>			
<p>As clases realizadas da maneira telemática formarán parte da avaliación continua. Os exames faranse telemáticamente, dando prioridade ao formato telemático en directo. Se non fora posible, as probas realizaríanse mediante gravación.</p>			
<p>6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA</p>			
<p>Audición pública:</p> <p>- Exame de obras:</p> <p>Interpretación de dúas obras de diferentes estilos: unha obra será elixida pola profesora e outra polo alumno/a, entre as que aparecen no apartado 7.</p> <p><i>Bibliografía, Materiais e Documentos.</i></p> <p>- Exame de Estudos de técnica ou de concerto: interpretación dun estudo de Dubois elixido polo alumno/a e dous de Gatti elixidos pola profesora.</p>	<p>1. Execución rítmica precisa e segura.</p> <p>2. Calidade do son e afinación. Homoxeneidade, riqueza tímbrica e gradacións dinámicas.</p> <p>3. Fidelidade ao texto.</p> <p>4. Interpretación correcta dos signos de articulación e expresión.</p> <p>5. Coherencia e rigor estilística na interpretación.</p> <p>6. Capacidade autocrítica.</p> <p>7. Autonomía no traballo amosado.</p> <p>8. Coñecemento do protocolo do concerto, organización e utilización dos materiais necesarios para unha adecuada interpretación.</p> <p>9. Interpretación memorística de algún movemento ou obra proposta pola profesora</p>	<p>Todas</p>	<p>100%</p>
<p>Adaptación ao ensino mixto.</p>			
<p>As clases realizadas da maneira telemática formarán parte da avaliación continua. No caso de que os exames coincidan en período de ensino non presencial e sempre que non houbera posibilidade de adaptar as datas para facelo presencial, fariase telemáticamente, dando prioridade ao formato telemático en directo. Se non fora posible, as probas realizaríanse mediante gravación.</p>			
<p>Adaptación ao ensino non presencial.</p>			
<p>As clases realizadas da maneira telemática formarán parte da avaliación continua. Os exames faranse telemáticamente, dando prioridade ao formato telemático en directo. Se non fora posible, as probas realizaríanse mediante gravación.</p>			
<p>Observacións: Hai dúas convocatorias por cada cuadrimestre</p>			

7. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

<p>7.1 Métodos de exercicios de técnica instrumental</p>	<p>- Allard, M., <i>Tablature, trilles, gammes diatoniques et chromatiques pour bassoon.</i></p> <p>- Bourdeau, E., <i>Grande Methode Complete pour le basson</i></p> <p>- Kovar, S., <i>Daily Studies.</i></p> <p>- Oubradous, F., <i>Enseignement complet du basson (vol.1, 2 e 3).</i></p>
<p>7.2 Estudos</p>	<p>- Bozza, E., <i>15, Etudes Journalieres op.64.</i></p> <p>- Dubois, P.M., <i>Douze Etudes.</i></p> <p>- Gatti, N., <i>22 Gradi Esercizi.</i></p> <p>- Menghini, V., <i>18 Studi per Fagotto.</i></p> <p>- Piazzolla, A., <i>Tango-Etudes pour basson et piano</i></p> <p>- Pivonka, K., <i>Virtuozni étudey pro Fagot.</i></p>
<p>7.3 Obras para fagot solo</p>	<p>- Bach, J.S., <i>Suites para cello I, II e a III.</i></p> <p>- Bettinelli, B., <i>Studio da concerto per fagotto solo.</i></p> <p>- Denisov, E., <i>Sonata for bassoon solo.</i></p> <p>- Genzmer, H., <i>Sonata for bassoon solo.</i></p> <p>- Persichetti, V., <i>Parable for solo bassoon.</i></p>

7.4 Obras con
acompañamento
(piano,
cuerdas...)

- Bozza,E., Fantasie pour basson et piano
- Devienne,F., Sonata nº3 en F major
Sonata Nº5 en G minor
- Durán,J., Suite para fagot y piano
- Francaix, J. Divertissement para fagot y orquesta de cuerdas
- Jacob,G., Concerto for bassoon ad strings
- Kalliwoda,J. W., Variations and Rondo B flat major op. 57
- Koechlin,C.,Trois pieces op. 34
- Kreutzer,C., Variationen für fagott und orchester.
- Saint-Säens,C., Sonata pour basson et piano
- Tansman,A. Sonatine pour basson et piano
- Villalobos,H., Ciranda das Sete Notas
- Viola,A., Concerto per a fagot i orquestra
- Vivaldi,A., Concertos per fagotto, archi e cembalo RV 480, RV 483, RV 492
- Weber,C.M., Concerto en F Major Op.75
Andante e Rondó Ungarese Op.35